

เอกสารคู่มือ

การแต่งกายและการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ของข้าราชการและพนักงานของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โดย นางสุกัลยา อภิวงค์
สังกัดงานพัฒนาและฝึกอบรม กองบริหารงานบุคคล
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การแต่งกายและการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ของข้าราชการและพนักงานของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โดย นางสุกัลยา อภิวงค์
สังกัดงานพัฒนาและฝึกอบรม กองบริหารงานบุคคล
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คำนำ

การจัดทำเอกสารฉบับนี้ เป็นความตั้งใจของการข้าพเจ้าที่ได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ แต่งกายให้ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ตั้งแต่เริ่มรับราชการจนถึงปัจจุบัน ซึ่งข้าพเจ้าถือว่า ได้รับเกียรติและความกรุณาอย่างสูงสุด ที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยให้ความไว้วางใจให้แต่งกายและประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ จนกระทั่งใกล้เวลาที่จะพ้นจากหน้าที่ เนื่องจากจะเกษียณอายุงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ นี้ ข้าพเจ้าจึงได้รวบรวมภาพการ แต่งกาย และการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่บุคลากรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้รับพระราชทานมา จึงขอ อนุญาตนำภาพการแต่งกายประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จากหนังสือการแต่งกาย ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี ไว้ให้สำหรับคนรุ่นหลังและผู้ที่สนใจ เพื่อเป็นคู่มือได้ศึกษาหา ความรู้ ซึ่งการแต่งกาย ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ต้องเป็นไปตามที่มีหมายกำหนดการ หรือกำหนดนัด หมายของทางราชการระบุไว้เท่านั้น

เอกสารคู่มือฉบับนี้ได้รับความร่วมมือจากคุณอรุณิชา กิมซัง ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เรียบเรียงภาพถ่าย ชั้นตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ภาพการแต่งกาย ภาพเครื่องแบบต่างๆ ตลอดจนเหรียญราชอิสริยาภรณ์ จน สำเร็จ สวยงาม สมบูรณ์แบบ จึงถือโอกาสนี้ขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารคู่มือ เรื่อง การแต่งกาย ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะอำนวย ประโยชน์ให้ผู้ได้รับพระราชทานและผู้ที่สนใจสามารถใช้เป็นคู่มือ ประกอบการแต่งกายประดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับกาลโอกาส ซึ่งถือว่าเป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูลอย่างแท้จริง

นางสุกัลยา อภิวงค์

ตุลาคม ๒๕๖๐

เอกสารคู่มือฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของเอกสารประกอบคำบรรยายในโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง การแต่งกาย และการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่จัดขึ้นโดยงานพัฒนาและฝึกอบรม กองบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมพระยาศรีวิสารวาจา สำนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำเอกสารคู่มือ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแต่งกาย และการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เท่านั้น

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่บุคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้รับพระราชทาน	๑
การแต่งกาย ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่บุคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่สามารถนำมาประดับได้ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ (ข้าราชการพลเรือนเดิม)	๒
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก	๓
ม.ป.ช. ประดับร่วมกับ ม.ว.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๕
ป.ช. ประดับร่วมกับ ป.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๗
ท.ช. ประดับร่วมกับ ท.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๙
ต.ช. ประดับร่วมกับ ต.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๑๑
จ.ช. ประดับร่วมกับ จ.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๑๓
บ.ช. ประดับร่วมกับ บ.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๑๕
ร.ท.ช. ประดับร่วมกับ ร.ท.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๑๗
ร.ง.ช. ประดับร่วมกับ ร.ง.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๑๙
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย	๒๑
ม.ว.ม. ประดับร่วมกับ ป.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๒๓
ป.ม. ประดับร่วมกับ ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๒๕
ท.ม. ประดับร่วมกับ ต.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๒๗
ต.ม. ประดับร่วมกับ จ.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๒๙
จ.ม. ประดับร่วมกับ บ.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๓๑
บ.ม. ประดับร่วมกับ ร.ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๓๓
ร.ท.ม. ประดับร่วมกับ ร.ง.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๓๕
ร.ง.ม. ประดับร่วมกับเหรียญร.าชอิสริยาภรณ์	๓๗
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์	๓๙
ป.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๔๑
ท.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์	๔๓
รูปแบบการแต่งกาย ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของบุคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๔๕
ข้อมูลอ้างอิง	๕๐
ภาคผนวก	๕๑

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

ที่บุคคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้รับพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่บุคคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้รับพระราชทาน และสามารถนำไปประดับได้ มีดังต่อไปนี้

๑. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในราชการแผ่นดิน

- ๑.๑ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
- ๑.๒ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
- ๑.๓ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

๒. เหรียญราชอิสริยาภรณ์

- ๒.๑ เหรียญสำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในราชการแผ่นดิน
  - ๑) เหรียญดุษฎีมาลา หรือเข็มศิลปวิทยา
  - ๒) เหรียญจักรมาลา
  - ๓) เหรียญจักรพรรดิมาลา
- ๒.๒ เหรียญสำหรับพระราชทานเป็นที่ระลึก ที่ยังคงมีอยู่ในปัจจุบัน และบุคคลทั่วไปสามารถจัดหา มาประดับได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้
  - ๑) เหรียญงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ
  - ๒) เหรียญที่ระลึกในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกาและทวีปยุโรป
  - ๓) เหรียญรัชดาภิเษก
  - ๔) เหรียญที่ระลึกพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร
  - ๕) เหรียญที่ระลึกพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี
  - ๖) เหรียญที่ระลึกสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี
  - ๗) เหรียญเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระชนมายุ ๕๐ พรรษา
  - ๘) เหรียญเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พระชนมายุ ๘๔ พรรษา
  - ๙) เหรียญเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมิหรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหามงคลสมัยพระราชพิธีเฉลิมพระชนมายุ ๖๐ พรรษา
  - ๑๐) เหรียญเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมิหรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหามงคลสมัยพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก
  - ๑๑) เหรียญเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ
  - ๑๒) เหรียญเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมิหรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหามงคลสมัยพระราชพิธีกาญจนาภิเษก

๓. แพรแถบย่อ ของเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- ๓.๑ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
- ๓.๒ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
- ๓.๓ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

**การแต่งกาย ระดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ที่บุคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่สามารถนำมาประดับได้
ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ (ข้าราชการพลเรือนเดิม)**

การแต่งกาย และการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่บุคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่สามารถนำมาประดับได้ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ (ข้าราชการพลเรือนเดิม) ประกอบไปด้วย

๑. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก

- ๑.๑ ม.ป.ช. ประดับร่วมกับ ม.ว.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- ๑.๒ ป.ช. ประดับร่วมกับ ป.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- ๑.๓ ท.ช. ประดับร่วมกับ ท.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- ๑.๔ ต.ช. ประดับร่วมกับ ต.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- ๑.๕ จ.ช. ประดับร่วมกับ จ.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- ๑.๖ บ.ช. ประดับร่วมกับ บ.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- ๑.๗ ร.ท.ช. ประดับร่วมกับ ร.ท.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- ๑.๘ ร.ง.ช. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๒. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

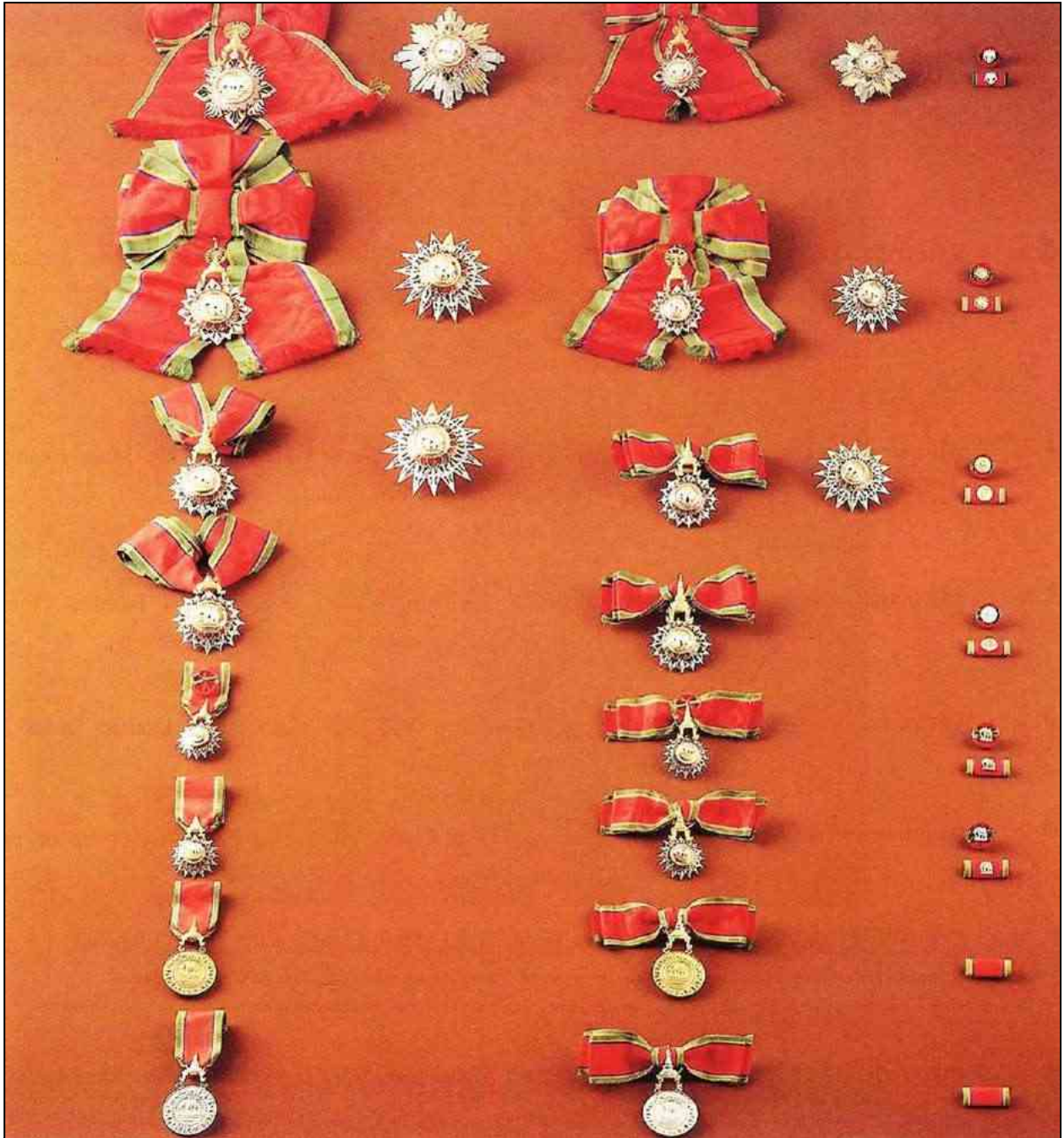
- ๒.๑ ม.ว.ม. ประดับร่วมกับ ป.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- ๒.๒ ป.ม. ประดับร่วมกับ ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- ๒.๓ ท.ม. ประดับร่วมกับ ต.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- ๒.๔ ต.ม. ประดับร่วมกับ จ.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- ๒.๕ จ.ม. ประดับร่วมกับ บ.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- ๒.๖ บ.ม. ประดับร่วมกับ ร.ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- ๒.๗ ร.ท.ม. ประดับร่วมกับ ร.ง.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- ๒.๘ ร.ง.ม. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๓. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

- ๓.๑ ป.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- ๓.๒ ท.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
The Most Exalted Order of the White Elephant

△ บุรุษ

△ สตรี

△ เครื่องหมายดุม
และเครื่องหมายแพรแถบ

หมายเหตุ : รูปภาพอ้างอิงจาก สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๓๖). เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย.กรุงเทพมหานครฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.

ลำดับเกียรติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในราชการแผ่นดิน โดยมีชื่อเรียกย่อว่า “เครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือก” มี ๘ ชั้น แยกเป็นตรา ๖ ตรา เหรียญ ๒ ชั้น ดังนี้

ชั้นสูงสุด	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก	ม.ป.ช.
ชั้นที่ ๑	ประถมาภรณ์ช้างเผือก	ป.ช.
ชั้นที่ ๒	ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก	ท.ช.
ชั้นที่ ๓	ตริตาภรณ์ช้างเผือก	ต.ช.
ชั้นที่ ๔	จตุรธาภรณ์ช้างเผือก	จ.ช.
ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	บ.ช.
ชั้นที่ ๖	เหรียญทองช้างเผือก	ร.ท.ช.
ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินช้างเผือก	ร.ง.ช.

ทั้งนี้ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก พระราชทานให้ทั้งบุรุษและสตรี โดยไม่จำกัดจำนวน

เครื่องหมายดุมและเครื่องหมายแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก

ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเครื่องหมายสำหรับประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์และที่ใช้เป็นดุมเสื้อฉบับ พ.ศ. ๒๔๙๘ และฉบับ พ.ศ. ๒๕๒๘ กำหนดให้มีเครื่องหมายแพรแถบ รวมทั้งการประดับเครื่องหมายดังกล่าวของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือก ตั้งแต่ชั้นสูงสุดจนถึงชั้นที่ ๕ มีลักษณะดังนี้

ชั้นสูงสุด	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก	เป็นรูปช้างไอรภาพต ลงยาสีขาว
ชั้นที่ ๑	ประถมาภรณ์ช้างเผือก	เป็นรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นอยู่ในดอกบัวบาน กลีบลงยาสีแดง สลับเขียว เกษรเงิน
ชั้นที่ ๒	ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก	เป็นรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นอยู่ในดอกบัวบานทอง เกษรเงิน
ชั้นที่ ๓	ตริตาภรณ์ช้างเผือก	เป็นรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นอยู่ในดอกบัวบานเงิน เกษรเงิน
ชั้นที่ ๔	จตุรธาภรณ์ช้างเผือก	เป็นรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นทอง
ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	เป็นรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นเงิน

การประดับเครื่องหมายดุม

สำหรับบุรุษ	มักใช้เครื่องหมายดุมเฉพาะชั้นสูงเท่าที่บุคคลนั้นได้รับพระราชทานในตระกูลช้างเผือก ใช้ประดับเป็นดุมเสื้อสำหรับเครื่องแต่งกายสากล หรือใช้ประดับที่เหนือกระเป๋าย้ายของเครื่องแต่งกายชุดไทย
สำหรับสตรี	ใช้ประดับเครื่องแต่งกายสากล และเครื่องแต่งกายชุดไทยพระราชนิยม เฉพาะชุดเรือนต้น ชุดไทยจิตรดา ชุดไทยอมรินทร์ และชุดไทยบรมพิมาน

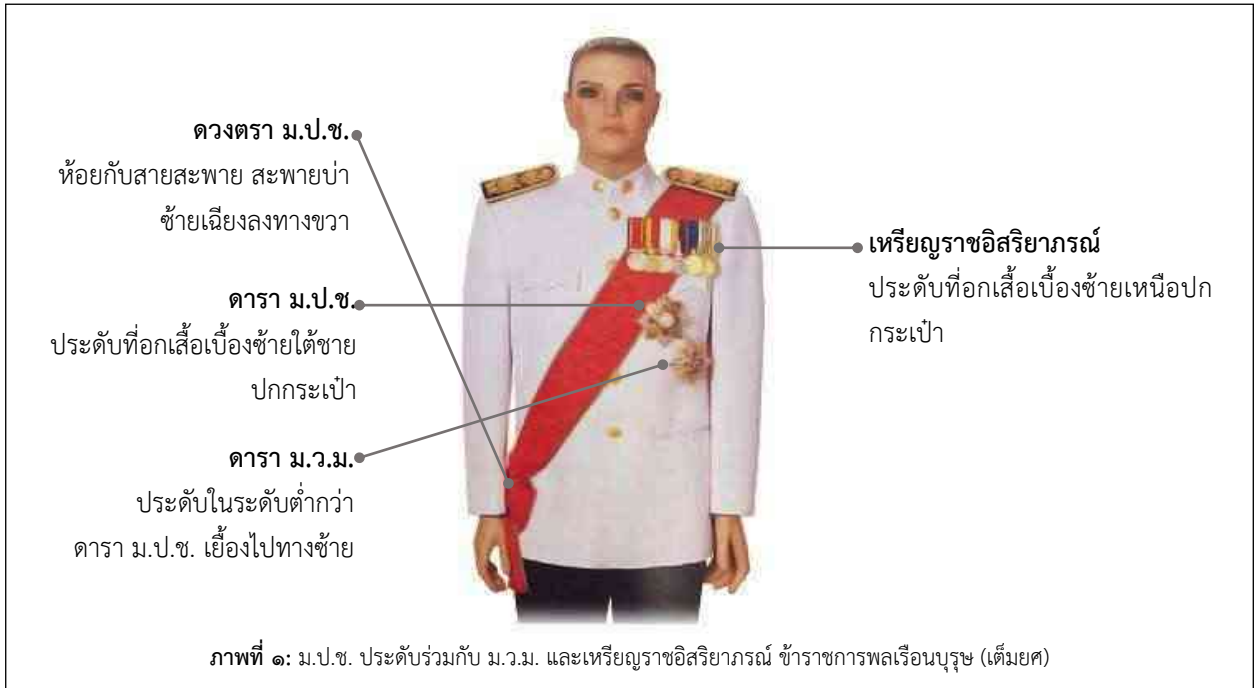
การประดับเครื่องหมายแพรแถบ

ใช้เครื่องหมายแพรแถบประจำเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามลำดับเกียรติของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เมื่อแต่งเครื่องแบบสีกาก็คอปับ เครื่องแบบสีกาก็คอบะ และเครื่องแบบปกติขาว

การแต่งกาย และการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก สำหรับบุคลากรในสังกัด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สามารถนำมาประดับได้ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ (ข้าราชการพลเรือนเดิม)

๑.๑ ม.ป.ช. ประดับร่วมกับ ม.ว.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

(ไม่สวมสายสะพาย)

- **เหรียญราชอิสริยาภรณ์**
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือปก
กระเป๋
- **ดารา ม.ป.ช.**
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายใต้ชายปก
กระเป๋
- **ดารา ม.ว.ม.**
ประดับในระดับต่ำกว่า ดารา ม.ป.ช.
เยื้องไปทางซ้าย

ภาพที่ ๓: ม.ป.ช. ประดับร่วมกับ ม.ว.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

(ไม่สวมสายสะพาย)

- **เหรียญราชอิสริยาภรณ์**
ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย
- **ดารา ม.ป.ช.**
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
- **ดารา ม.ว.ม.**
ประดับในระดับต่ำกว่า ดารา ม.ป.ช.
เยื้องไปทางซ้าย

ภาพที่ ๔: ม.ป.ช. ประดับร่วมกับ ม.ว.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

๑.๒ ป.ช. ประดับร่วมกับ ป.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

(ไม่สวมสายสะพาย)

• **เหรียญราชอิสริยาภรณ์**

• ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือปก
กระเป๋

• **ดารา ป.ช.**

• ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายใต้ชายปก
กระเป๋

• **ดารา ป.ม.**

• ประดับในระดับต่ำกว่า ดารา ป.ช.
เยื้องไปทางซ้าย

ภาพที่ ๗: ป.ช. ประดับร่วมกับ ป.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

(ไม่สวมสายสะพาย)

• **เหรียญราชอิสริยาภรณ์**

• ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย

• **ดารา ป.ช.**

• ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

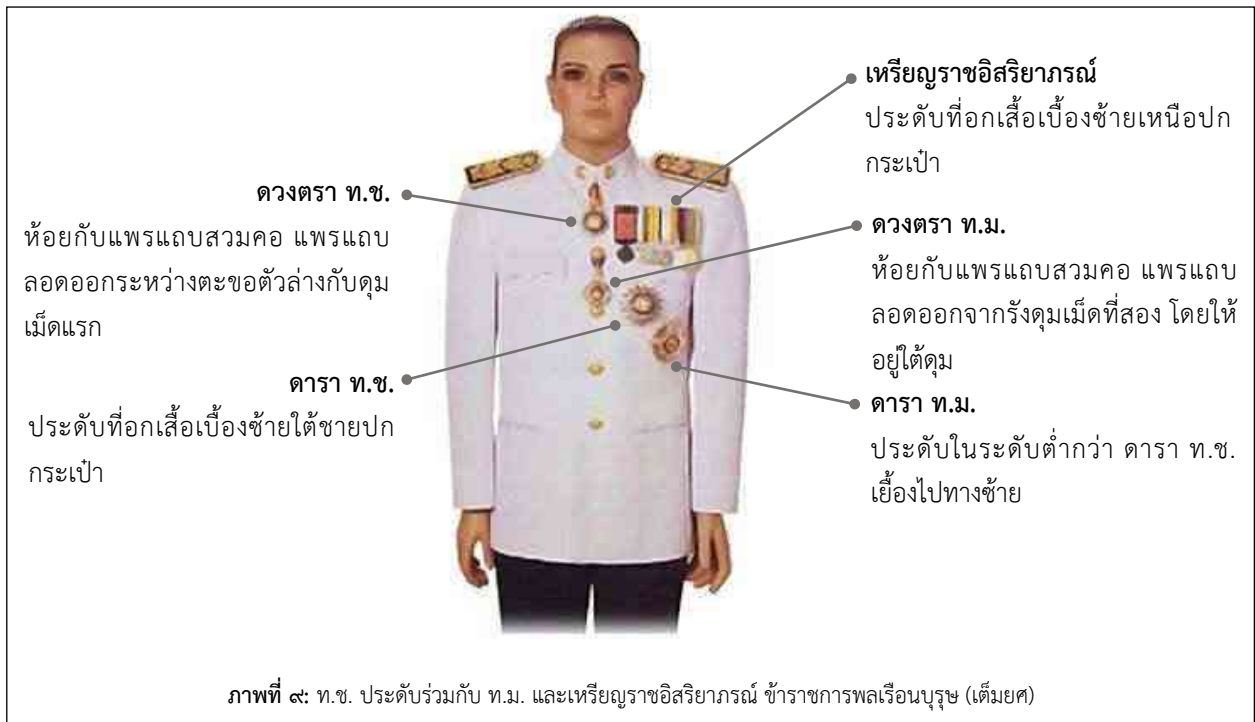
• **ดารา ป.ม.**

• ประดับในระดับต่ำกว่า ดารา ป.ช.
เยื้องไปทางซ้าย

ภาพที่ ๘: ป.ช. ประดับร่วมกับ ป.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

๑.๓ ท.ช. ประดับร่วมกับ ท.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

(เหมือนเต็มยศ)

ดวงตรา ท.ช.
ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบ
ลอดออกกระหว่างตะขอต้วล่างกับดุม
เม็ดแรก

ดารา ท.ช.
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายใต้ชายปก
กระเป๋

เหรียญราชอิสริยาภรณ์
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือปก
กระเป๋

ดวงตรา ท.ม.
ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบ
ลอดออกจากริงดุมเม็ดที่สอง โดยให้
อยู่ใต้ดุม

ดารา ท.ม.
ประดับในระดับต่ำกว่า ดารา ท.ช.
เยื้องไปทางซ้าย

ภาพที่ ๑๑: ท.ช. ประดับร่วมกับ ท.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

(เหมือนเต็มยศ)

ดวงตรา ท.ช.
ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูป
แมลงปอ ประดับที่หน้าบ่าเสื้อ
เบื้องซ้าย

ดารา ท.ช.
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ดวงตรา ท.ม.
ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับในระดับที่ต่ำกว่าดวงตรา ท.ช.
เยื้องไปทางซ้าย

ดารา ท.ม.
ประดับในระดับต่ำกว่า ดารา ท.ช.
เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์
ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย

ภาพที่ ๑๒: ท.ช. ประดับร่วมกับ ท.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

๑.๔ ต.ช. ประดับร่วมกับ ต.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

๑.๕ จ.ช. ประดับร่วมกับ จ.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

๑.๖ บ.ช. ประดับร่วมกับ บ.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

๑.๗ ร.ท.ช. ประดับร่วมกับ ร.ท.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

ภาพที่ ๒๗: ร.ท.ช. ประดับร่วมกับ ร.ท.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

ภาพที่ ๒๘: ร.ท.ช. ประดับร่วมกับ ร.ท.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

๑.๘ ร.ง.ช. ประดับร่วมกับ ร.ง.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

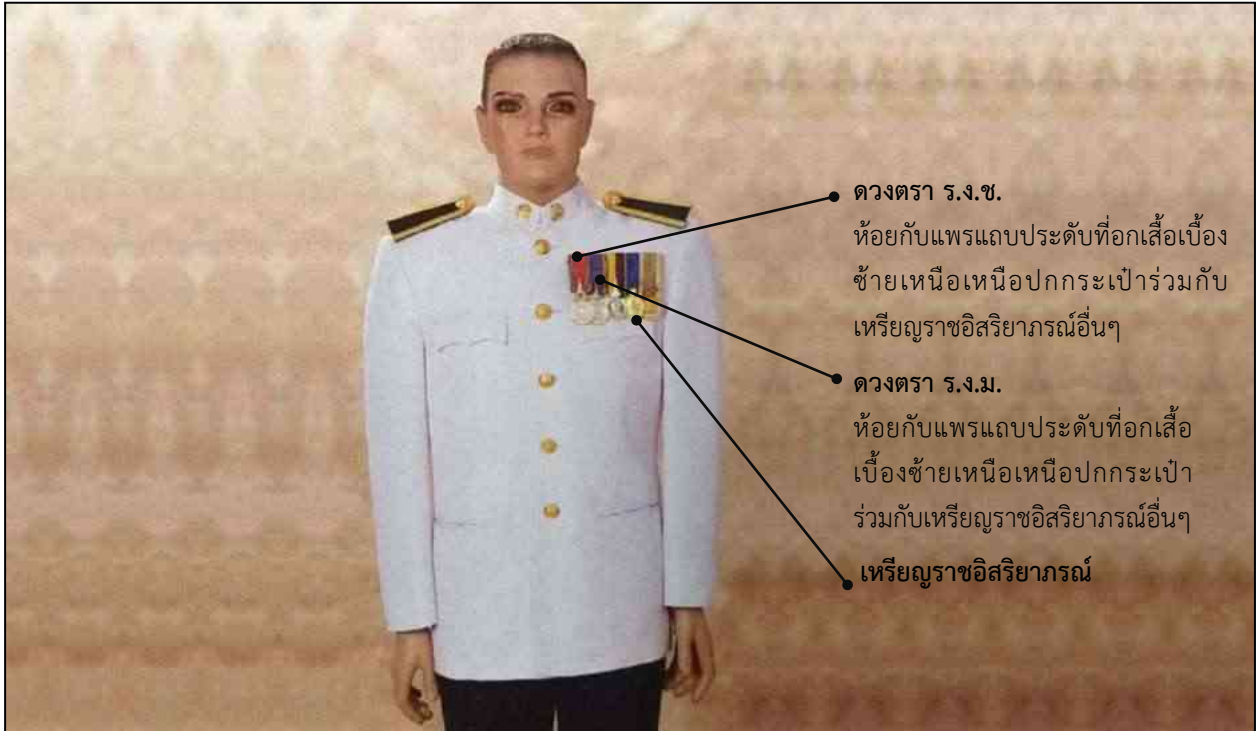

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

• ดวงตรา ร.ง.ช.

ห้อยกับแพรแถบประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือเหนือปกกระเป๋าร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์อื่นๆ

• ดวงตรา ร.ง.ม.

ห้อยกับแพรแถบประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือเหนือปกกระเป๋าร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์อื่นๆ

• เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ภาพที่ ๓๑: ร.ง.ช. ประดับร่วมกับ ร.ง.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

(เหมือนเต็มยศ)

• ดวงตรา ร.ง.ช.

ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย

• ดวงตรา ร.ง.ม.

ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอประดับในระดับที่ต่ำกว่าดวงตรา ร.ท.ช. เยื้องไปทางซ้าย

ภาพที่ ๓๒: ร.ง.ช. ประดับร่วมกับ ร.ง.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

๒. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
(The Most Noble Order of the Crown of Thailand)

△ บุรุษ

△ สตรี

△ เครื่องหมายดุม
และเครื่องหมายแพรแถบ

หมายเหตุ : รูปภาพอ้างอิงจาก สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๓๖). เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย.กรุงเทพมหานคร : ด่านสุทธาการพิมพ์.

ลำดับเกียรติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น เมื่อจุลศักราช ๑๒๓๑ (พ.ศ. ๒๔๑๒) สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในราชการแผ่นดิน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลนี้มีชื่อย่อว่า “เครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย” มี ๘ ชั้น แยกเป็นตรา ๖ ชั้น เป็นเหรียญ ๒ ชั้น ดังนี้

ชั้นสูงสุด	มหาวชิรมงกุฎ	ม.ว.ม.
ชั้นที่ ๑	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย	ป.ม.
ชั้นที่ ๒	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย	ท.ม.
ชั้นที่ ๓	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย	ต.ม.
ชั้นที่ ๔	จัตราภรณ์มงกุฎไทย	จ.ม.
ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	บ.ม.
ชั้นที่ ๖	เหรียญทองมงกุฎไทย	ร.ท.ม.
ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินมงกุฎไทย	ร.ง.ม.

เครื่องหมายดุมและเครื่องหมายแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเครื่องหมายสำหรับประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์และที่ใช้เป็นดุมเสื้อฉบับ พ.ศ. ๒๔๙๘ และฉบับ พ.ศ. ๒๕๒๘ กำหนดให้มีเครื่องหมายแพรแถบ รวมทั้งการประดับเครื่องหมายดังกล่าวของเครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย ตั้งแต่ชั้นสูงสุดจนถึงชั้นที่ ๕ มีลักษณะดังนี้

ชั้นสูงสุด	มหาวชิรมงกุฎ เป็นรูป ร.ร. ๖ เพชรสร้างเงิน กับพระมหามงกุฎทอง
ชั้นที่ ๑	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย เป็นรูปพระมหามงกุฎอยู่ในลายหว่านล้อมทอง พื้นลงยาสีน้ำเงินและสีแดง
ชั้นที่ ๒	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย เป็นรูปพระมหามงกุฎอยู่ในลายหว่านล้อมทอง
ชั้นที่ ๓	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย เป็นรูปพระมหามงกุฎอยู่ในลายหว่านล้อมเงิน
ชั้นที่ ๔	จัตราภรณ์มงกุฎไทย เป็นรูปพระมหามงกุฎทอง
ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย เป็นรูปพระมหามงกุฎเงิน

การประดับเครื่องหมายดุม

สำหรับบุรุษ ใช้ประดับเป็นดุมเสื้อสำหรับชุดสากล หรือใช้ประดับที่เหนือกระเป่าซ้ายของเครื่องแบบชุดไทย
สำหรับสตรี ใช้ประดับได้เฉพาะกับชุดไทยเรือนต้น ชุดไทยจิตรดา ชุดไทยอมรินทร์ และชุดไทยบรมพิมาน

การประดับเครื่องหมายแพรแถบ

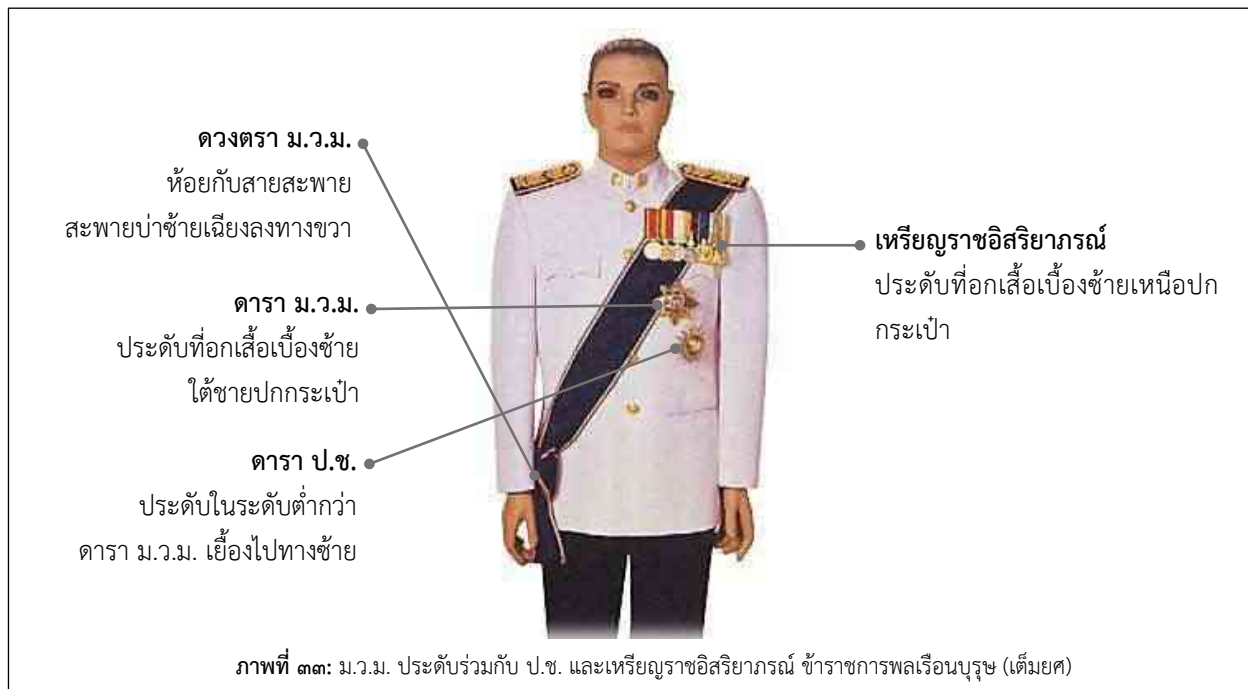
ใช้เครื่องหมายแพรแถบประจำเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามลำดับเกียรติของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เมื่อแต่งเครื่องแบบสีก็ากีคอพับ เครื่องแบบสีก็ากีคอแบะ และเครื่องแบบปกติขาว

การแต่งกาย และการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย สำหรับบุคลากรในสังกัด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สามารถนำมาประดับได้ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ (ข้าราชการพลเรือนเดิม)

๒.๑ ม.ว.ม. ประดับร่วมกับ ป.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

(ไม่สวมสายสะพาย)

- **เหรียญราชอิสริยาภรณ์**
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือปก
กระเป๋
- **ดารา ม.ว.ม.**
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายใต้ชายปก
กระเป๋
- **ดารา ป.ช.**
ประดับในระดับต่ำกว่า ดารา ม.ว.ม.
เยื้องไปทางซ้าย

ภาพที่ ๓๕: ม.ว.ม. ประดับร่วมกับ ป.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

(ไม่สวมสายสะพาย)

- **เหรียญราชอิสริยาภรณ์**
ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย
- **ดารา ม.ว.ม.**
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
- **ดารา ป.ช.**
ประดับในระดับต่ำกว่า ดารา ม.ว.ม.
เยื้องไปทางซ้าย

ภาพที่ ๓๖: ม.ว.ม. ประดับร่วมกับ ป.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

๒.๒ ป.ม. ประดับร่วมกับ ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

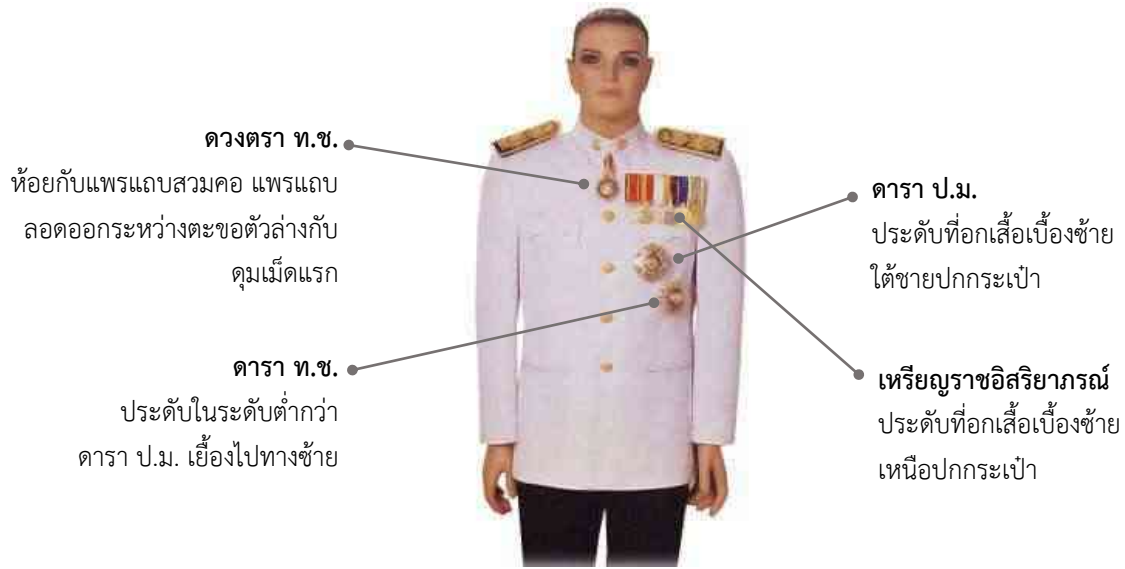

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

(ไม่สวมสายสะพาย)

ภาพที่ ๓๙: ป.ม. ประดับร่วมกับ ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

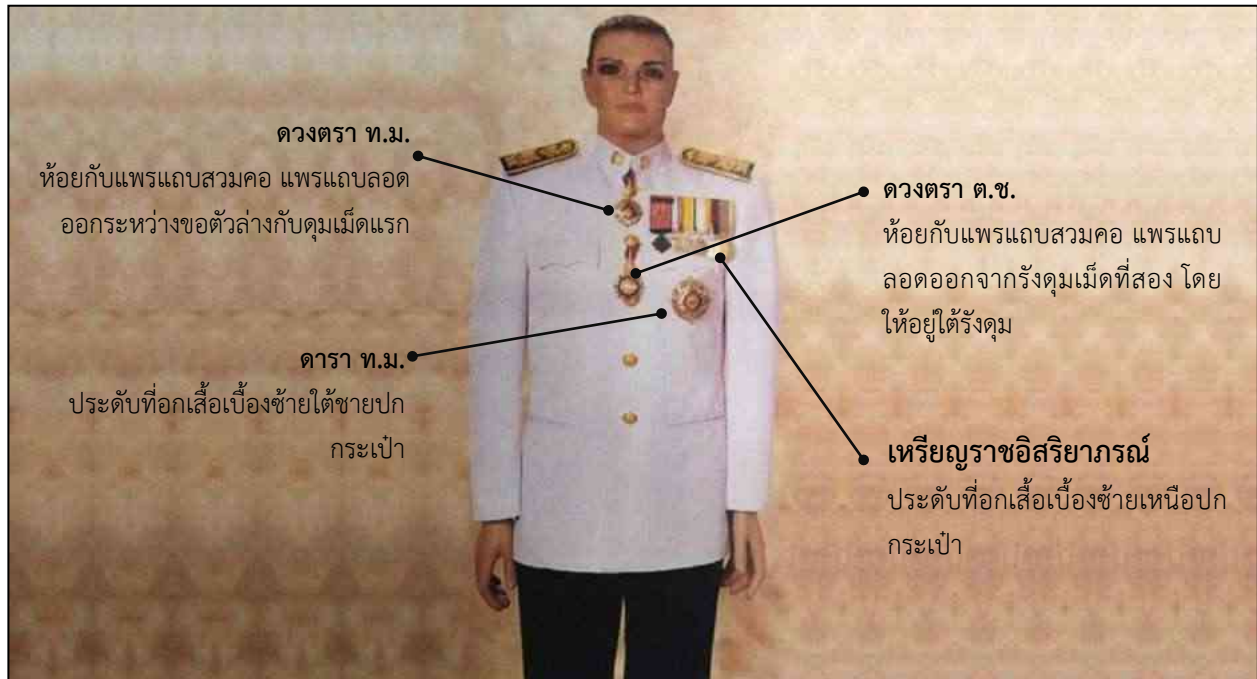
(ไม่สวมสายสะพาย)

ภาพที่ ๔๐: ป.ม. ประดับร่วมกับ ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

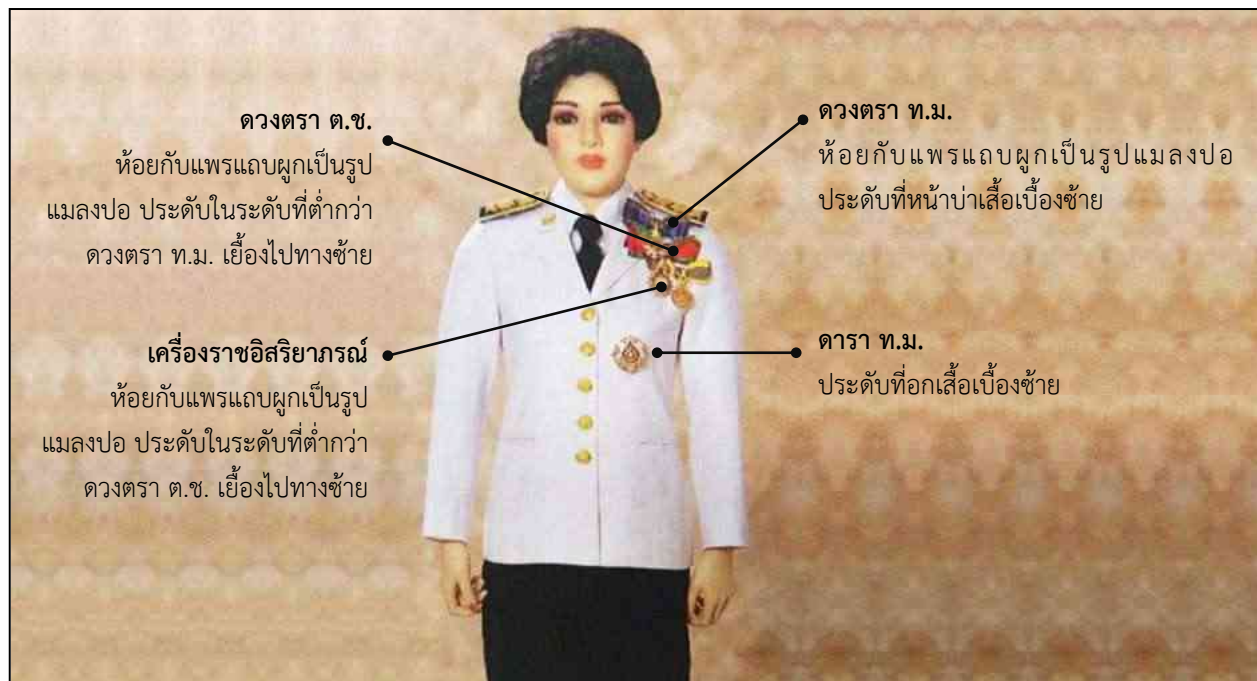
๒.๓ ท.ม. ประดับร่วมกับ ต.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

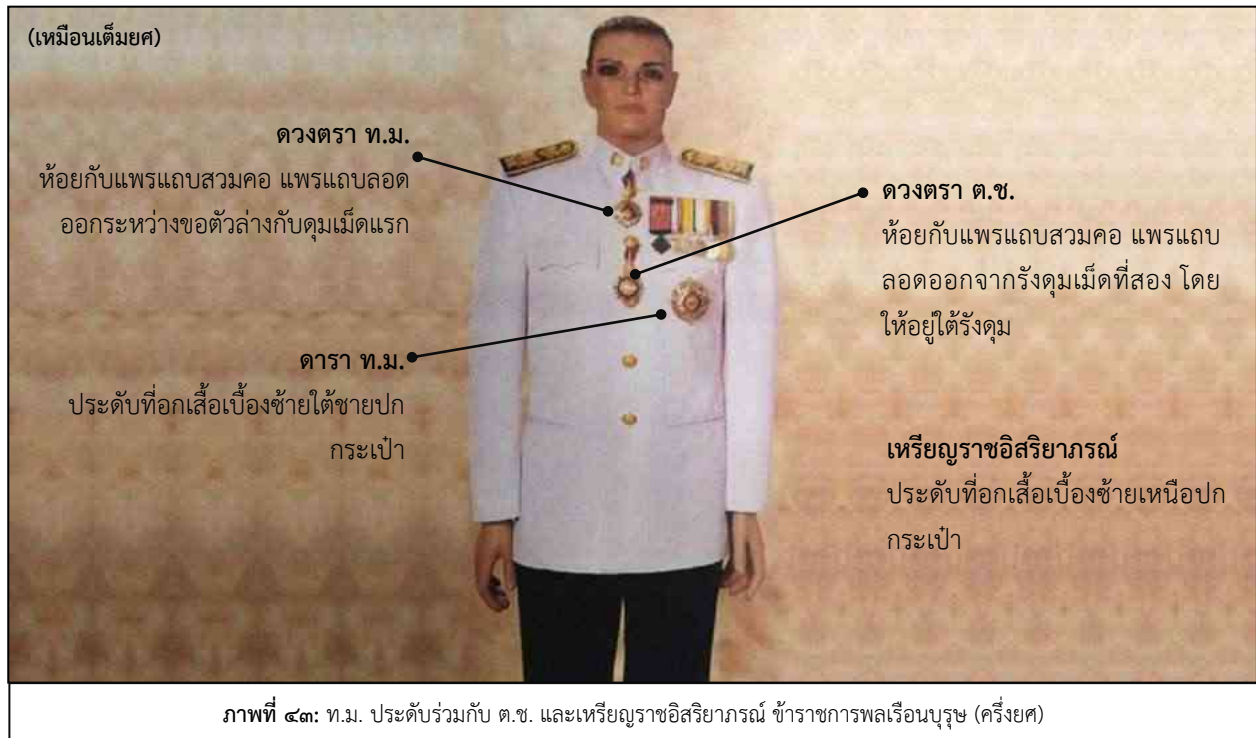
ภาพที่ ๔๑: ท.ม. ประดับร่วมกับ ต.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

ภาพที่ ๔๒: ท.ม. ประดับร่วมกับ ต.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

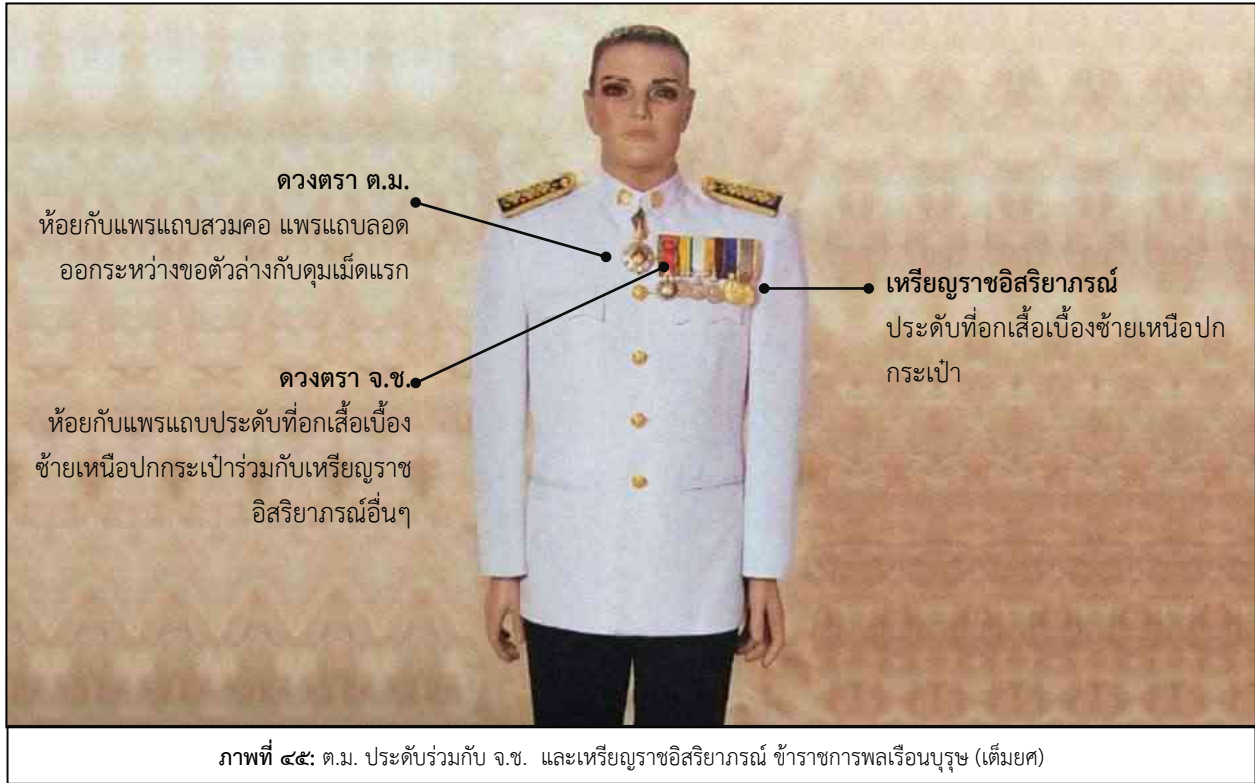
๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

๑.๔ ต.ม. ระดับร่วมกับ จ.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

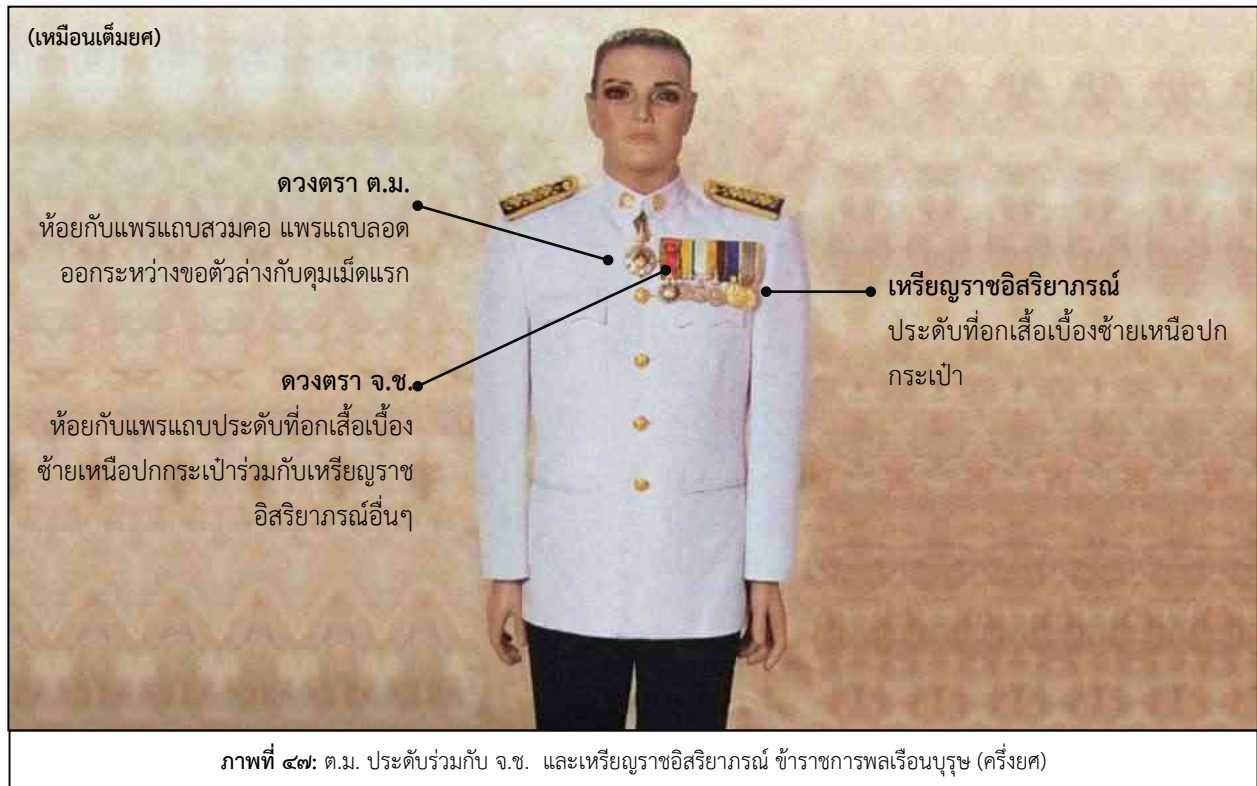
๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

๑.๕ จ.ม. ระดับร่วมกับ บ.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

๑.๖ บ.ม. ประดับร่วมกับ ร.ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

- **ดวงตรา บ.ม.**
ห้อยกับแพรประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
เหนือปกกระเป๋าร่วมกับเหรียญราช
อิสริยาภรณ์อื่นๆ
- **ดวงตรา ร.ท.ช.**
ห้อยกับแพรประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
เหนือปกกระเป๋าร่วมกับเหรียญราช
อิสริยาภรณ์อื่นๆ
- **เหรียญราชอิสริยาภรณ์**
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือปก
กระเป๋า

ภาพที่ ๕๓: บ.ม. ประดับร่วมกับ ร.ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

- **ดวงตรา บ.ม.**
ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแม่ลงปอ
ประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย
- **ดวงตรา ร.ท.ช.**
ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแม่ลงปอ
ประดับในระดับที่ต่ำกว่าดวงตรา บ.ม.
เยื้องไปทางซ้าย

ภาพที่ ๕๔: บ.ม. ประดับร่วมกับ ร.ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

๑.๗ ร.ท.ม. ประดับร่วมกับ ร.ง.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

๑.๘ ร.ง.ม. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๑) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

ภาพที่ ๖๑: ร.ง.ม. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (เต็มยศ)

๒) ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

ภาพที่ ๖๒: ร.ง.ม. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

๓) ข้าราชการพลเรือนบุรุษ (ครึ่งยศ)

๔) ข้าราชการพลเรือนสตรี (ครึ่งยศ)

๓. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
The Most Admirable Order of the Direkgunabhorn

ปฐมดิเรกคุณาภรณ์

ทุติยดิเรกคุณาภรณ์

ตติยดิเรกคุณาภรณ์

จตุตถดิเรกคุณาภรณ์

เบจมดิเรกคุณาภรณ์

เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์

เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์

หมายเหตุ : รูปภาพอ้างอิงจาก สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๓๖). เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย.กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์.

ลำดับเกียรติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้สร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลใหม่สำหรับพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร โดยที่การตรา “พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๔”

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์มีชื่อและมีอักษรย่อตามลำดับ ๗ ชั้น พระราชทานทั้งบุรุษและสตรี ดังนี้

ชั้นที่ ๑	ปฐมดิเรกคุณาภรณ์	ป.ภ.
ชั้นที่ ๒	ทุติยดิเรกคุณาภรณ์	ท.ภ.
ชั้นที่ ๓	ตติยดิเรกคุณาภรณ์	ต.ภ.
ชั้นที่ ๔	จตุตถดิเรกคุณาภรณ์	จ.ภ.
ชั้นที่ ๕	เบจมาดิเรกคุณาภรณ์	บ.ภ.
ชั้นที่ ๖	เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์	ร.ท.ภ.
ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์	ร.ง.ภ.

เครื่องหมายดุมและเครื่องหมายแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

ลักษณะของเครื่องหมายแพรแถบและเครื่องหมายดุมเสื้อ มีขนาด ๑.๓ เซนติเมตร กำหนดให้มีตั้งแต่ชั้นที่ ๑ จนถึงชั้นที่ ๕ ดังนี้

ชั้นที่ ๑	ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ เป็นรูปครุฑพ่าห์ลงยา อยู่ในดอกประจำยามสีทอง
ชั้นที่ ๒	ทุติยดิเรกคุณาภรณ์ เป็นรูปครุฑพ่าห์ลงยาอยู่ในวงกลม พื้นลงยาสีน้ำเงิน
ชั้นที่ ๓	ตติยดิเรกคุณาภรณ์ เป็นรูปครุฑพ่าห์ลงยา ไม่มีพื้น
ชั้นที่ ๔	จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ เป็นรูปครุฑพ่าห์ทอง ไม่มีพื้น
ชั้นที่ ๕	เบจมาดิเรกคุณาภรณ์ เป็นรูปครุฑพ่าห์เงิน ไม่มีพื้น

การแต่งกาย และการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

๓.๑ ป.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ สำหรับบุรุษและสตรีซึ่งไม่มีกฎหมายหรือข้อบังคับของทางราชการกำหนดให้มีเครื่องแบบเฉพาะ (แต่งกายชุดขอเฝ้า)

๑) บุรุษ (แต่งกายชุดขอเฝ้าเต็มยศ)

๒) สตรี ชุดไทยบรมพิมาน (แต่งกายชุดขอเฝ้าเต็มยศ)

๓) บุรุษ (แต่งกายชุดขอเฝ้าเครื่องยศ)

๔) สตรี ชุดไทยอมรินทร์ (แต่งกายชุดขอเฝ้าเครื่องยศ)

๓.๒ ท.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ สำหรับบุรุษและสตรีซึ่งไม่มีกฎหมายหรือข้อบังคับของทางราชการกำหนดให้มีเครื่องแบบเฉพาะ (แต่งกายชุดขอเฝ้า)

๑) บุรุษ (แต่งกายชุดขอเฝ้าเต็มยศ)

- **ดวงตรา ท.ภ.**
ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบ
สอดดอกกระหว่างตะขอตัวล่างกับ
คุมเม็ดแรก
- **ดารา ท.ภ.**
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายใต้ชาย
กระเป๋
- **เหรียญราชอิสริยาภรณ์**
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือ
ปกกระเป๋

ภาพที่ ๖๙: ท.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ บุรุษ (แต่งกายชุดขอเฝ้าเต็มยศ)

๒) สตรี ชุดไทยอมรินทร์ (แต่งกายชุดขอเฝ้าเต็มยศ)

- **ดวงตรา ท.ภ.**
ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย
- **ดารา ท.ภ.**
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
- **เหรียญราชอิสริยาภรณ์**
ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูป
แมลงปอ ประดับในระดับที่ต่ำกว่า
ดวงตรา ท.ภ. เยื้องไปทางซ้าย

ภาพที่ ๗๐: ท.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ สตรี (แต่งกายชุดขอเฝ้าครึ่งยศ)

๓) บุรุษ (แต่งกายชุดขอเฝ้าเครื่องยศ)

๔) สตรี ชุดไทยอมรินทร์ (แต่งกายชุดขอเฝ้าเครื่องยศ)

รูปแบบการแต่งกาย ระดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของบุคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๑. การแต่งกายเครื่องแบบปกติขาว

ภาพที่ ๗๓: เครื่องแบบปกติขาวบุรุษ

ภาพที่ ๗๔: เครื่องแบบปกติขาวสตรี

๒. เครื่องประดับประกอบเครื่องแบบข้าราชการ

๒.๑ เครื่องประดับประกอบเครื่องแบบสำหรับข้าราชการ ประกอบด้วย หมวกข้าราชการ อินธนู ข้าราชการระดับที่ป่าทั้งสองข้าง และเข็มเสมาประดับที่ปกเสื้อทั้งข้างชายและขวา

ภาพที่ ๗๕ : เครื่องประดับประกอบเครื่องแบบข้าราชการ

๒.๒ เครื่องประดับประกอบเครื่องแบบสำหรับข้าราชการบำนาญ ประกอบไปด้วย หมวกข้าราชการ อินธนู ข้าราชการประดับที่ป่าทั้งสองข้าง เข็มเสมาประดับที่ปกเสื้อข้างซ้าย และเครื่องหมาย “นก” ประดับที่ปกเสื้อข้างขวา

ภาพที่ ๗๕ : เครื่องประดับประกอบเครื่องแบบข้าราชการบำนาญ

๒.๓ เครื่องประดับประกอบเครื่องแบบสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประกอบไปด้วย หมวก พนักงานมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อินธนูประดับที่ป่าทั้งสองข้าง เข็มข้างชูคบเพลิงประดับที่ปกเสื้อทั้งสองข้าง โดยให้ข้าง หันหน้าเข้าหากัน และกระดุมข้าง

ภาพที่ ๗๖ : เครื่องประดับประกอบเครื่องแบบพนักงานมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาพที่ ๓๗: หมวกพนักงานมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาพที่ ๓๘: หมวกพนักงานมหาวิทยาลัยสตรีย

๒. การแต่งกายชุดไทยพระราชนิยม

ประเภทของงาน : แต่งทำงานหรือไปงานสังคม ฯลฯ

เครื่องแต่งกาย บุรุษ : เสื้อพระราชทานแขนสั้น หรือแขนยาว

สตรี : ไทยเรือด้น ไทยจิตรลดา ไทยอมรินทร์ ฯลฯ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ถ้าประสงค์จะประดับก็ยอมทำได้ คือ ประดับแพรแถบจีบเป็นวงกลม คล้ายลูกตะกุ่ม

บุรุษ : ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายบริเวณปากกระเป๋าสีเสื้อ ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หลายชนิด ให้ประดับชนิดที่มีลำดับสูงชนิดเดียว

สตรี : ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สีเสื้อ ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หลายชนิด ให้ประดับชนิดที่มีลำดับสูงชนิดเดียว

การแต่งกายชุดไทยพระราชนิยมบุรุษ

ภาพที่ ๓๙: เสื้อพระราชทานแขนยาว
ประดับเครื่องหมายดุมเสื้อ

ภาพที่ ๔๐: เสื้อพระราชทานแขนสั้น
ประดับเครื่องหมายดุมเสื้อ

การแต่งกายชุดไทยพระราชานิยมสตรี

ภาพที่ ๘๑: ชุดไทยบรมพิมาน

ชุดไทยบรมพิมาน คือ ชุดไทยพีตอนคำที่ใช้เข็มขัด ใช้ผ้ายกไหม หรือยกทอง มีเชิง หรือยกทั้งตัวก็ได้ ตัดแบบติดกัน ซีนมีจีบยกข้างหน้า และมีชายพก ใช้เข็มขัดคาด ตัวเสื้อแขนยาว คอกลม มีขอบตั้ง ผ่าด้านหลังหรือด้านหน้าก็ได้ ผ้าจีบยาวจรดข้อเท้า สำหรับใช้ในงานเต็มยศและครึ่งยศ เช่น งาน อุทยานสโม่สร หรืองานพระราชทาน เลี้ยงอาหาร ค่ำอย่างเป็นทางการ และใช้ในโอกาสเดียวกับชุด ไทยอมรินทร์เต็มยศ ชุดเจ้าสาว

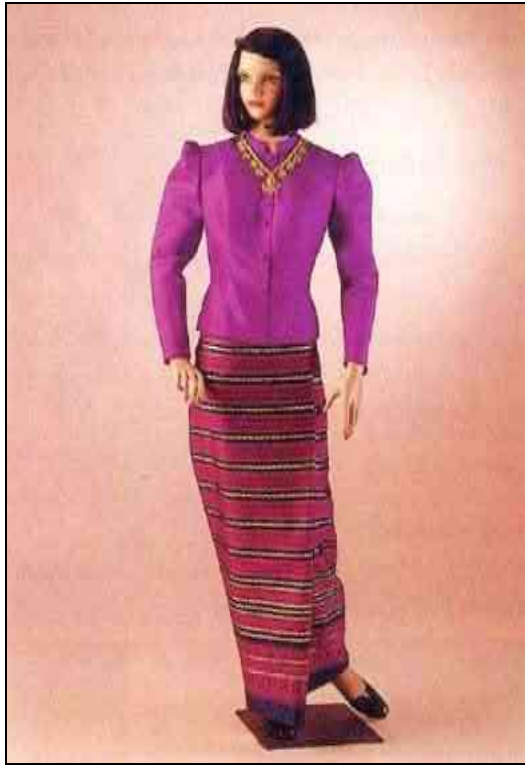

ภาพที่ ๘๒: ชุดไทยอมรินทร์

ชุดไทยอมรินทร์ คือ ชุดไทยพีตอนคำ ใช้ผ้ายกไหม ที่มีทองแกม หรือยกทองทั้งตัว เสื้อคนละ ท่อนกับซีน แบบนี้อุ่นโลมให้สำหรับ ผู้ที่ไม่ประสงค์ คาดเข็มขัด ถ้าเป็นผู้มีอายุ จะใช้คอกลมกว้างๆ ไม่มีขอบตั้ง และแขนสามส่วนก็ได้

ใช้ในโอกาสพิเศษที่กำหนดให้แต่งกายเต็มยศ หรือ ครึ่งยศ เช่นในงาน พระราชพิธี รัฐพิธี หรืองาน สโม่สรสนับนิต ใช้ในพิธีค่างานเลี้ยงรับรอง

ภาพที่ ๘๓: ชุดไทยจิตรลดา

ชุดไทยจิตรลดา คือ ชุดไทยพิธีกลางวัน ใช้ผ้าไหม เกี้ยงมีเชิงหรือยกเป็นดอกทั้งตัวก็ได้ ตัดแบบเสื้อ คนละท่อนกับซิ่น ซิ่นยาวป้ายหน้าอย่างแบบ ลำลอง เสื้อแขนยาว ผ่าอก คอกกลม มีขอบตั้ง น้อยๆ ใช้ในงานที่ผู้ชายแต่งเต็มยศ เช่น รับประมุข ของประเทศที่มาเยือนเป็นทางการ ที่สนามบิน ดอนเมือง และพิธีสวนสนามในวันเฉลิมพระ ชนมพรรษา

ภาพที่ ๘๔: ชุดไทยเรือนต้น

ชุดไทยเรือนต้น คือ ชุดไทยแบบลำลอง ใช้ผ้าฝ้าย หรือผ้าไหม มีลายริ้วตามขวาง หรือตามยาว หรือ ใช้ผ้าเกลี้ยง มีเชิงตัวซิ่นยาวจรดข้อเท้า ป้ายหน้า

เสื้อ ใช้ผ้าสีตามริ้ว หรือเชิงสีจะตัดกับซิ่น หรือเป็น สีเดียวกันก็ได้ เสื้อคนละท่อนกับซิ่น แขน ๓ ส่วน กว้างพอสบาย ผ่าอกคุม ๕ เม็ด คอกกลมตื้นๆ ไม่มี ขอบตั้ง

เหมาะสำหรับใช้แต่งไปในงานที่ไม่เป็นพิธี และ ต้องการความสบาย เช่น ไปในงานกฐินต้น งานพิธี สมรสตอนเช้า งานพิธีทางศาสนา เช่น ทำบุญบ้าน เป็นต้น

๓. การแต่งกายชุดสากลบุรุษ

ภาพที่ ๘๕: การแต่งกายชุดสากลบุรุษ

ประเภทของงาน : แต่งทำงาน หรือไปงานสังคม ฯลฯ

เครื่องแต่งกาย : เสื้อและกางเกงสีเดียวกัน เสื้อคอแบะ ใช้ผ้าผูกคอเงื่อนกลาสี (เนคไท)

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ : ถ้าประสงค์จะประดับก็ย่อมทำได้ คือประดับแพรแถบจิบเป็นวงกลม คล้ายลูกกระดุม ให้ประดับที่รังคัมคอปับของเสื้อชั้นนอกเบื้องซ้าย ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หลายตระกูล ให้ประดับตระกูลที่มีลำดับเกียรติสูงสุดตระกูลเดียว

ข้อมูลอ้างอิง

๑. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๓๖). *เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย*. กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์.
๒. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๔๒). *การแต่งกาย ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์*. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
๓. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี. (มปป). *การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับข้าราชการพลเรือน*. สืบค้นเมื่อ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐, จากเว็บไซต์ http://www.soc.go.th/dd_main311.htm

ข้อมูลอ้างอิงรูปภาพ

- รูปภาพที่ ๑ - ๑๒ อ้างอิงจาก สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี. (มปป). การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับข้าราชการพลเรือน. สืบค้นเมื่อ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐, จากเว็บไซต์ http://www.soc.go.th/dd_main๓๑๑.htm
- รูปภาพที่ ๑๓ - ๓๒ อ้างอิงจาก สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๔๒). *การแต่งกาย ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์*. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- รูปภาพที่ ๓๓ - ๔๐ อ้างอิงจาก สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี. (มปป). การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับข้าราชการพลเรือน. สืบค้นเมื่อ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐, จากเว็บไซต์ http://www.soc.go.th/dd_main๓๑๑.htm
- รูปภาพที่ ๔๑ - ๖๔ อ้างอิงจาก สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๔๒). *การแต่งกาย ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์*. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- รูปภาพที่ ๖๕ - ๗๔ อ้างอิงจาก สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๔๒). *การแต่งกาย ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์*. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- รูปภาพที่ ๗๕ - ๘๕ อ้างอิงจาก สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๓๖). *เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย*. กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์.

ภาคผนวก

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การกำหนดราคาทดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

ตามที่กฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชการที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้บัญญัติให้ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชการต้องส่งคืนชั้นรองเมื่อได้รับพระราชทานชั้นตราสูงขึ้น หรือผู้รับมรดกของผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่วายชนม์ ซึ่งมีหน้าที่ต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนแล้วแต่กรณี แต่ไม่สามารถนำเครื่องราชอิสริยาภรณ์ส่งคืนได้ จะต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเหรียญราชการนั้น ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๓ อนุมัติหลักการให้ปรับราคาใหม่ทุก ๓ ปี และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ (๔) ได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐส่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชน ที่เกี่ยวข้อง ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา สำนักนายกรัฐมนตรีจึงออกประกาศการกำหนดราคาทดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ ตามบัญชีท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

บัญชีราคาخذใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย
ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ลำดับที่	รายการ	ราคาخذใช้ (บาท)
	เครื่องราชอิสริยาภรณ์จตุรจอมเกล้า ฝ่ายหน้า	
๑	ปฐมจตุรจอมเกล้า	๓,๑๒๑,๗๙๘
๒	ทุติยจตุรจอมเกล้าวิเศษ	๕๘๖,๙๙๘
๓	ทุติยจตุรจอมเกล้า	๓๖๒,๕๐๔
๔	ตติยจตุรจอมเกล้าวิเศษ	๒๗๘,๕๕๐
๕	ตติยจตุรจอมเกล้า	๒๕๗,๔๗๔
๖	ตติยานุจตุรจอมเกล้า	๖๐,๘๘๘
	เครื่องราชอิสริยาภรณ์จตุรจอมเกล้า ฝ่ายใน	
๗	ปฐมจตุรจอมเกล้า	๑,๓๗๘,๓๐๒
๘	ทุติยจตุรจอมเกล้าวิเศษ	๓๘๐,๖๘๘
๙	ทุติยจตุรจอมเกล้า	๓๒๙,๘๙๔
๑๐	ตติยจตุรจอมเกล้า	๒๔๔,๙๘๒
๑๑	จตุตถจตุรจอมเกล้า	๖๑,๘๘๔
	เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก	
๑๒	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๔๑,๕๖๐
๑๓	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๓๒,๓๘๒
๑๔	ประถมาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๒๘,๖๕๘
๑๕	ประถมาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๒๒,๖๑๘
๑๖	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๑๓,๖๘๒
๑๗	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๑๑,๔๒๐
๑๘	ตริตาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๖,๕๑๘
๑๙	ตริตาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๖,๐๘๐
๒๐	จัตุมหาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๓,๓๒๖
๒๑	จัตุมหาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๓,๖๙๔
๒๒	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๓,๑๕๒
๒๓	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๓,๔๙๔
๒๔	เหรียญทองช้างเผือก บุรุษ	๒,๔๑๔
๒๕	เหรียญทองช้างเผือก สตรี	๒,๗๘๖
๒๖	เหรียญเงินช้างเผือก บุรุษ	๒,๓๒๔
๒๗	เหรียญเงินช้างเผือก สตรี	๒,๖๖๘

ลำดับที่	รายการ	ราคาขดใช้ (บาท)
	เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย	
๒๘	มหาวชิรมงกุฎ บุรุษ	๕๕,๕๑๖
๒๙	มหาวชิรมงกุฎ สตรี	๔๓,๓๑๖
๓๐	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ	๒๗,๒๔๐
๓๑	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย สตรี	๒๐,๘๓๔
๓๒	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ	๑๒,๒๑๖
๓๓	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย สตรี	๙,๒๘๒
๓๔	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ	๔,๙๐๐
๓๕	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย สตรี	๔,๓๑๘
๓๖	จัตุมหาภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ	๓,๓๒๖
๓๗	จัตุมหาภรณ์มงกุฎไทย สตรี	๓,๖๙๔
๓๘	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ	๓,๑๕๒
๓๙	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย สตรี	๓,๔๙๔
๔๐	เหรียญทองมงกุฎไทย บุรุษ	๑,๙๙๔
๔๑	เหรียญทองมงกุฎไทย สตรี	๒,๔๒๐
๔๒	เหรียญเงินมงกุฎไทย บุรุษ	๑,๙๗๖
๔๓	เหรียญเงินมงกุฎไทย สตรี	๒,๓๖๔
	เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์	
๔๔	ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๓๔,๒๗๘
๔๕	ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ สตรี	๓๐,๒๑๖
๔๖	ทุติยดิเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๑๗,๘๒๐
๔๗	ทุติยดิเรกคุณาภรณ์ สตรี	๑๔,๐๑๔
๔๘	ตติยดิเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๘,๑๑๖
๔๙	ตติยดิเรกคุณาภรณ์ สตรี	๗,๐๘๐
๕๐	จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๔,๕๖๔
๕๑	จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ สตรี	๔,๕๐๘
๕๒	เบญจมาดิเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๔,๓๙๖
๕๓	เบญจมาดิเรกคุณาภรณ์ สตรี	๔,๔๔๒
๕๔	เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๓,๖๕๐
๕๕	เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์ สตรี	๓,๗๐๖
๕๖	เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๓,๖๗๒
๕๗	เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ สตรี	๓,๗๓๒

ลำดับที่	รายการ	ราคาขดใช้ (บาท)
	เหรียญราชอิสริยาภรณ์	
๕๘	เหรียญพิทักษ์เสรีชน	๗๑๐
๕๙	เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ทหาร	๓,๑๑๔
๖๐	เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา พลเรือน บุรุษ	๓,๑๑๔
๖๑	เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา พลเรือน สตรี	๔,๐๖๔
๖๒	เหรียญราชการชายแดน	๖๘๒
๖๓	เหรียญจักรมาลา	๒,๔๓๔
๖๔	เหรียญจักรพรรดิมาลา บุรุษ	๒,๒๘๔
๖๕	เหรียญจักรพรรดิมาลา สตรี	๒,๖๖๔

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ว่าด้วยเครื่องแบบพนักงานมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดเครื่องแบบพนักงานมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในการเข้าร่วมพระราชพิธี รัฐพิธีหรือพิธีสำคัญ และพิธีของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ (๓) และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๓ จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยเครื่องแบบพนักงานมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายถึง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

“อธิการบดี” หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายถึง พนักงานมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

“ตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัย” หมายถึง ตราสัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รูปช้างชูคบเพลิง ตามรูปที่ ๑ แนบท้ายข้อบังคับนี้

“คูมตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัย” หมายถึง คู่มือโลหะสีทอง มีการนำตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัย เป็นองค์ประกอบ ตามรูปที่ ๒ แนบท้ายข้อบังคับนี้

“ตราหน้าหมวก” หมายถึง ลวดลายกระจงก่อเป็นรูปในกรอบของพุ่มข้าว โอบด้วยลวดลายกนก ล้อมรอบด้วยตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่รูปช้างชูคบเพลิง ซึ่งบรรจุอยู่ในพื้นที่วงกลม ปีกิ้นทองสูงห้าเซนติเมตรบนหมอนสักหลาดสีขาว ตามรูปที่ ๓ แนบท้ายข้อบังคับนี้

ข้อ ๔ เครื่องแบบพนักงานมหาวิทยาลัยมี ๓ ชนิด ได้แก่

(๑) เครื่องแบบปกติขาว

(๒) เครื่องแบบครึ่งยศ

(๓) เครื่องแบบเต็มยศ

ข้อ ๕ เครื่องแบบปกติขาวของพนักงานมหาวิทยาลัยให้มีลักษณะดังต่อไปนี้ และตามรูปที่ ๔ แนบท้ายข้อบังคับนี้

(๑) สำหรับพนักงานมหาวิทยาลัยชาย ประกอบด้วย

(ก) หมวก ทรงหม้อตาลสีขาว กระบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางสีทองกว้างหนึ่งเซนติเมตร มีคูมตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัยขนาดเล็กเส้นผ่าศูนย์กลางหนึ่งจุดห้าเซนติเมตร ติดที่ข้างหมวกข้างละหนึ่งคูม ผ้าพันหมวกเป็นแถบลายถักสีขาวที่หน้าหมวก ติดตราหน้าหมวก

(ข) เสื้อ แบบราชการสีขาว ใช้คูมตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัยเส้นผ่าศูนย์กลางสองเซนติเมตร ห้าคูม ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือผู้มีสิทธิประดับเหรียญที่ระลึกประดับแพรแถบ ให้ประดับแพรแถบย่อเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือแถบย่อเหรียญที่ระลึกที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าบนด้านซ้าย

(ค) กางเกง แบบราชการสีขาวขาว ไม่พับปลายขา

(ง) รองเท้าหนังหรือวัสดุเทียมหนังหุ้มส้นสีดำ ถุงเท้าสีดำ

(๒) สำหรับพนักงานมหาวิทยาลัยหญิง ประกอบด้วย

(ก) หมวก เป็นหมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีขาว สายรัดคางสีทองกว้างหนึ่งเซนติเมตร มีคูมตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัยขนาดเล็กเส้นผ่าศูนย์กลางหนึ่งจุดห้าเซนติเมตร ติดที่ข้างหมวกข้างละหนึ่งคูม ผ้าพันหมวกเป็นแถบลายถักสีขาวที่หน้าหมวกติดตราหน้าหมวก

(ข) เสื้อ ให้ใช้เสื้อนอกคอแบะสีขาวแบบคอแหลมหรือคอป้านแขนยาว ถึงข้อมือ มีตะเข็บหลังสี่ตะเข็บ ที่แนวสาบอกกัลดคูมตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัย ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางหนึ่งจุดห้าเซนติเมตรสามคูม สำหรับเสื้อคอแหลม และห้าคูม สำหรับเสื้อคอป้าน มีกระเป๋าล่างข้างละหนึ่งกระเป๋า เป็นกระเป๋าเจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีใบปกกระเป๋า และให้ใช้เสื้อตัวในเป็นเสื้อคอพับแขนยาวสีขาว ผูกผ้าพันคอสีดำเงือกลาตี ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือผู้มีสิทธิประดับเหรียญที่ระลึกประดับแพรแถบ ให้ประดับแพรแถบย่อเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือแถบย่อเหรียญที่ระลึกที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าบนด้านซ้าย

(ค) กระโปรง ใช้กระโปรงสีขาวตีกลิ็ดด้านหน้าสองเกล็ด และด้านหลังสองเกล็ด ขาวปิดเข้าปลายบานเล็กน้อยใช้กับเสื้อคอแหลม หรือกระโปรงสีขาวขาวปิดเข้าปลายบานเล็กน้อยใช้กับแบบเสื้อคอป้าน

(ง) รองเท้าหนังหรือวัสดุเทียมหนังหุ้มสันและปิดปลายเท้าสีดำ ไม่มีลวดลาย สันสูงไม่เกินสิบเซนติเมตร กว้างห้าเซนติเมตร

ข้อ ๖ เครื่องหมายประดับคอเสื้อ เป็นโลหะสีทองตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัย กว้างสองเซนติเมตร สูงสองจุดห้าเซนติเมตร ใช้ติดคอเสื้อเครื่องแบบของพนักงานมหาวิทยาลัย ตอนหน้าด้านซ้าย และด้านขวา ตามรูปที่ ๑ แนบท้ายข้อบังคับนี้

ข้อ ๗ ให้มีอินทรีขนแข็ง ขนาดกว้างห้าเซนติเมตร ยาวสิบสามเซนติเมตร พื้นสีกหลาดสีดำ มีแถบไหมสีทองกว้างหนึ่งเซนติเมตรเป็นขอบ ปลายอินทรีขนมนติดคุมตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัย ขนาดเล็กเส้นผ่าศูนย์กลางหนึ่งจุดห้าเซนติเมตร บนอินทรีขนปักดิ้นสีทองลายช่อดอกสัก ตามรูปที่ ๕ แนบท้ายข้อบังคับนี้ และให้ติดอินทรีขนทับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ

ข้อ ๘ เครื่องแบบครึ่งยศ มีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่กางเกงของพนักงานมหาวิทยาลัยชาย หรือกระโปรงของพนักงานมหาวิทยาลัยหญิงให้ใช้ผ้าสีดำ และให้ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือมีสิทธิประดับเหรียญที่ระลึกประดับแพรแถบประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเหรียญที่ระลึกประดับแพรแถบ ทือกเสื้อเหนือกระเป๋าบนด้านซ้าย สำหรับผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย ให้ประดับแต่เหรียญราชอิสริยาภรณ์ โดยไม่ต้องสวมสายสะพาย

ข้อ ๙ เครื่องแบบเต็มยศ มีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ และสำหรับผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย ให้สวมสายสะพายร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์

ข้อ ๑๐ ให้พนักงานมหาวิทยาลัยแต่งเครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบครึ่งยศ หรือเครื่องแบบเต็มยศในการเข้าร่วมงานพระราชพิธี รัฐพิธี หรือพิธี ตามที่ระบุในหมายกำหนดการ หรือกำหนดการ และในโอกาสอื่น ๆ ตามประกาศหรือคำสั่งของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๑ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ศาสตราจารย์เกียรติคุณเกษม วัฒนชัย

นายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

แบบท้ายข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยเครื่องแบบพนักงานมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๓

รูปที่ ๑

ตราสัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รูปช้างชูคบเพลิงใช้ประดับคอเสื้อด้านซ้าย
และด้านขวา

รูปที่ ๒

ดุมตราสัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รูปที่ ๓

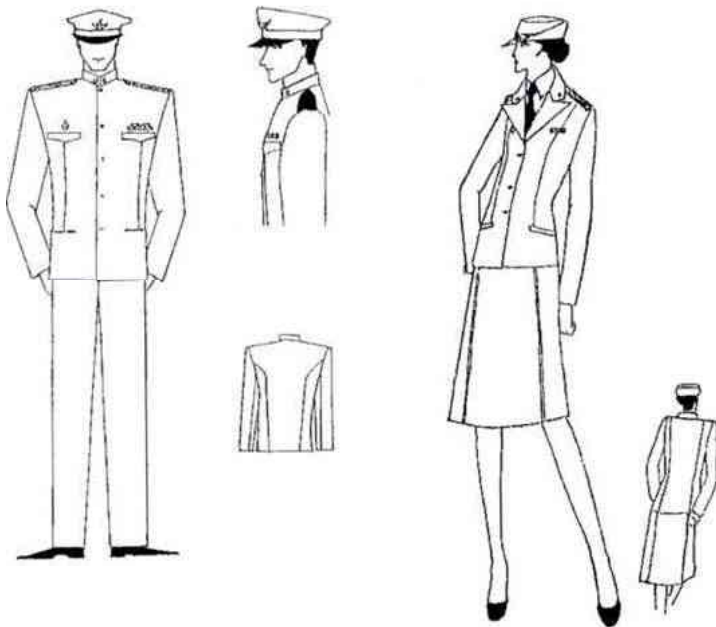

ตราหน้าหมวก

แบบท่าย้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยเครื่องแบบพนักงานมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๓

รูปที่ ๔

แบบท้ายข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยระเบียบพนักงานมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๓

รูปที่ ๕

เครื่องหมายอินทธนู ลายดอกสัก